

Beoordelingscriteria Proeftuinprojecten

A. Thema's, doelstellingen en indicatoren		Score	Weging	Minimum
1	Heeft het de potentie om bij te dragen aan de sociaaleconomische positie van de regio? Is de aanvraag (mede) gericht op het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen?	0 tot 5	3	9
2	Heeft het project de potentie om bij te dragen aan de versterking van de sociaaleconomische positie van de agrarische sector in het gebied?	0 tot 5	2	N.V.T.
3	Heeft het project betrekking op tenminste een van de volgende thema's uit de LOS: <ul style="list-style-type: none"> • Duurzame, circulaire regio • Voedzame regio • Beleefbare regio • Klimaatverandering • Energietransitie • Biodiversiteit en stikstof • Waterkwaliteit • Herbestemmen en herontwikkelen VABs 	0 tot 5	4	12
4	Wordt in het project ook onderzoek gedaan naar mogelijk negatieve effecten op mens, plattelandseconomie en/of omgeving?	-5 tot 0	1	N.V.T.
SUBTOTAAL A.		Minimum		21
B. Leidende criteria uit de richtsnoeren LEADER		Score	Weging	Minimum
5	Het project heeft een bottom-up aanpak	0 tot 5	2	6
6	Het project heeft een experimenteel/innovatief karakter	0 tot 5	4	16
SUBTOTAAL B.		Minimum		22
C. Kwaliteitstoets		Score	Weging	Minimum
7	Algemene indruk	0 tot 5	1	N.V.T.
8	Is voldoende beschreven hoe de resultaten publiek worden gemaakt?	0 tot 5	1,5	N.V.T.
SUBTOTAAL C.		Minimum		7
TOTAAL (Subtotalen A + B + C)		Minimum		50

Toelichting

Innovatie is een van de pijlers van de LEADER-aanpak. Voordat er voldoende uitzicht is op een business case om de noodzakelijke investeringen van een initiatief rendabel te maken, moet meestal het nodige aan voorwerk worden gedaan: vragen over de technische, juridische, economische, maatschappelijke haalbaarheid moeten worden onderzocht en beantwoord; de juiste samenwerkingspartijen moeten worden gezocht en benaderd. Soms moeten eerst prototypes worden ontwikkeld en testen en experimenten worden uitgevoerd. Om die reden is een deel van de beschikbare publieke middelen gereserveerd voor een Proeftuinfonds. Dit innovatiefonds biedt een de mogelijkheid voor een bijdrage van minimaal € 5.000 en maximaal € 25.000 subsidie, waarmee innovatieve lokale ideeën worden ondersteund die aansluitend kunnen leiden tot concrete investeringsprojecten die bijdragen aan de doelen en resultaten van het programma.

De beoordeling van deze categorie aanvragen is vooral gericht op mate van innovativiteit en de potentie om te leiden tot nieuwe verdienmodellen, die gericht zijn op de private markt.

1. *Potentie om bij te dragen aan versterking van de sociaaleconomisch positie van de regio*

In de aanvraag moet duidelijk worden gemaakt dat de innovatie moet gaan leiden tot een of meer nieuwe verdienmodellen die bijdrage aan versterking van de sociaaleconomische positie van de regio.

2. *Potentie om bij te dragen aan de versterking van de sociaaleconomische positie van de agrarische sector in de regio*

Voor dit criterium geldt geen minimumscore. Bonuspunten kunnen worden behaald als in de aanvraag duidelijk wordt gemaakt dat de innovatie moet gaan leiden tot een of meer nieuwe verdienmodellen die bijdrage aan versterking van de sociaaleconomische positie van de agrarische sector in de regio.

3. *Thema's*

Aanvragen die een beroep willen doen op een bijdrage uit dit innovatiefonds moeten betrekking hebben op een of meer van de volgende innovatiesporen:

- a. Ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen op weg naar een regionale circulaire economie, in het bijzonder innovaties rond het verwaarden van regionale organische reststromen en/of de ontwikkeling, teelt, verwerking en vermarkting van biobased materialen;
- b. Ontwikkeling van nieuwe productiesystemen, producten, ketens en afzetvormen die bij kunnen dragen aan een duurzaam, regionaal voedselsysteem;
- c. Ontwikkeling van nieuwe producten, diensten en vormen van samenwerking die de gastvrijheidseconomie kunnen versterken;

- d. Klimaatverandering: richt de innovatie zich op de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen gericht op het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen (klimaatmitigatie) en/of op het aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering (klimaatadaptatie)?
- e. Energietransitie: richt de innovatie zich op de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen die bijdragen aan de transitie naar duurzame energieopwekking en/of – gebruik?
- f. Biodiversiteit en stikstof: richt de innovatie zich op de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen die bijdragen aan herstel en versterking van de biodiversiteit. Nieuwe verdienmodellen die bijdragen aan vermindering van de emissies of depositie van stikstof worden hiertoe ook gerekend.
- g. Verbeteren van de waterkwaliteit: richt de innovatie zich op de ontwikkeling van nieuwe verdienmodellen die bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van grond- en/of oppervlaktewater?
- h. Herbestemmen en herontwikkelen van Vrijkomende Agrarische Bedrijfsgebouwen: richt de innovatie zich op nieuwe verdienmodellen waarbij sprake is van het herbestemmen en herontwikkelen van Vrijstaande of Vrijkomende Agrarische bedrijfsgebouwen?

Aanvragen moeten op tenminste een van deze innovatiesporen betrekking hebben om de minimumscore te halen. Een hogere score wordt toegekend als de aanvraag op meer dan een innovatiespoor betrekking heeft.

4. *Onderzoek negatieve effecten*

Aanvragen moeten de potentie hebben om op een positieve manier bij te dragen aan de doelstellingen van de Lokale Ontwikkelingsstrategie. Het kan echter voorkomen dat deze positieve bijdrage(n) leidt tot negatieve effecten elders. Zo kan b.v. nieuwe bedrijvigheid in het buitengebied leiden tot meer verkeersbewegingen, wat meer geluidsoverlast of CO₂ uitstoot tot gevolg kan hebben.

In het format projectomschrijving bij onderdeel B5. wordt gevraagd te beschrijven op welke manier de mogelijk negatieve effecten van de innovatie in kaart worden gebracht. In het onderzoek moeten ook de mogelijkheden worden geïnventariseerd, waarop de negatieve effecten kunnen worden voorkomen, verminderd of gecompenseerd.

Verder is in de LOS bepaald (p. 40) dat we niet bijdragen als een initiatief gebaseerd is op de traditionele, fossiele economie. Gebruik van duurzame energiebronnen is een gegeven. We dragen ook niet bij als het initiatief uitgaat van de principes van de lineaire economie: make – use – waste en niet gestoeld is op de principes van de circulaire economie.

5. *Bottom up aanpak*

Bottom up is één van de kernwaarden van de LEADER benadering. Beoordeeld wordt in hoeverre het een initiatief betreft vanuit het LEADER-gebied zelf en hoe in de uitvoering van het project andere relevante partijen in het gebied worden betrokken.

6. *Experimenteel/innovatief karakter*

Vanwege het karakter van het Proeftuinfonds zal dit aspect als zwaarste meewegen in de beoordeling van de aanvraag.

Innovatie is een breed begrip. In dit verband staan de volgende vragen centraal:

- Gaat het om de ontwikkeling van producten en diensten waarin specifieke lokale elementen besloten liggen en die nog niet eerder in het gebied zijn toegepast;
- Is er sprake van nieuwe methoden waarmee het eigen menselijk, natuurlijk en/of financieel potentieel van het gebied kan worden gebundeld en zodoende beter benut;
- Leidt het tot combinaties van en verbindingen tussen economische sectoren die van oudsher van elkaar gescheiden zijn;
- Is er sprake van originele vormen van organisatie en betrokkenheid van de plaatselijke bevolking?

Is de innovatie duidelijk beschreven, zodanig dat aan de hand van bovenstaande vragen beoordeeld kan worden op deze vernieuwend is voor het LEADER-gebied dan wel dat er sprake is van een experimentele aanpak? Is helder en overtuigend beschreven op welke vragen in het project getracht wordt antwoorden te verkrijgen?

7. *Algemene indruk*

Is de aanvraag compleet en helder beschreven? Maakt de aanvrager de indruk dat, eventueel met inschakeling van benodigde deskundigheid, de aanvraag op een goede wijze kan worden uitgevoerd?

8. *Publiek maken van de resultaten*

Innovaties en experimentele aanpakken kunnen, geheel of gedeeltelijk, slagen of mislukken. In alle gevallen leidt het innovatietraject, mits gedegen uitgevoerd, tot antwoorden op de vooraf gestelde vragen. Deze informatie is relevant, niet alleen voor de aanvrager, maar voor het gebied als geheel. Immers: in LEADER staat de bijdrage van lokale initiatieven aan versterking van de leefbaarheid en plattelandseconomie voorop. Het is daarom van belang dat de uitkomsten van het innovatietraject breed worden gedeeld. Beoordeeld wordt op welke manier, in welke mate en voor welke doelgroepen de resultaten publiekelijk worden gedeeld.